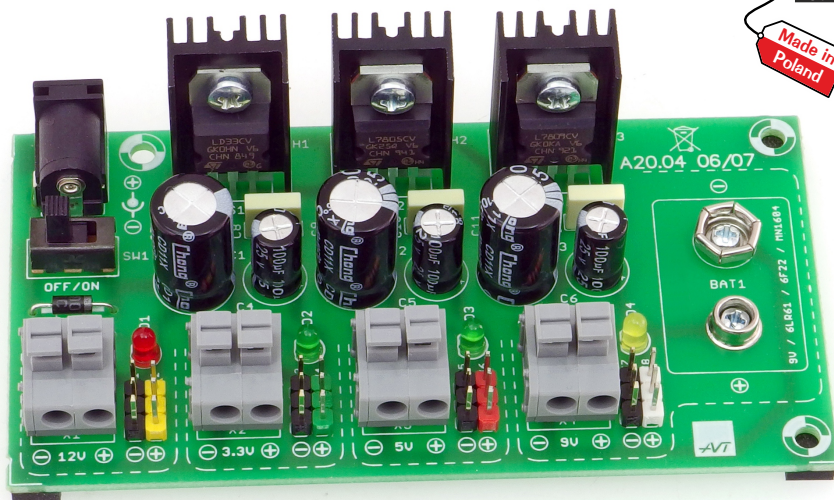

AVT 5872

TRUDNOŚĆ MONTAŻU

Każdy, nawet najprostszy układ elektroniczny wymaga dołączenia do niego zasilania. W wielu przypadkach stosowane jest zasilanie bateryjne. Prezentowany zasilacz powstał po to, aby można było wyeliminować, na czas testów, regulacji czy po prostu zabawy, baterie, które prędzej czy później by się rozładowały.

Właściwości

- dostarcza napięcie, 3,3 V, 5 V, 9 V, 12 V
- napięcia dostępne na zaciskach przeznaczonych dla przewodów oraz szpilkach goldpin
- wyjście napięcia 9 V dostępne jako zatrzask typu kijanka
- zasilanie: zasilacz stabilizowany 12 V
- wymiary płytki: 101,5×53,5mm

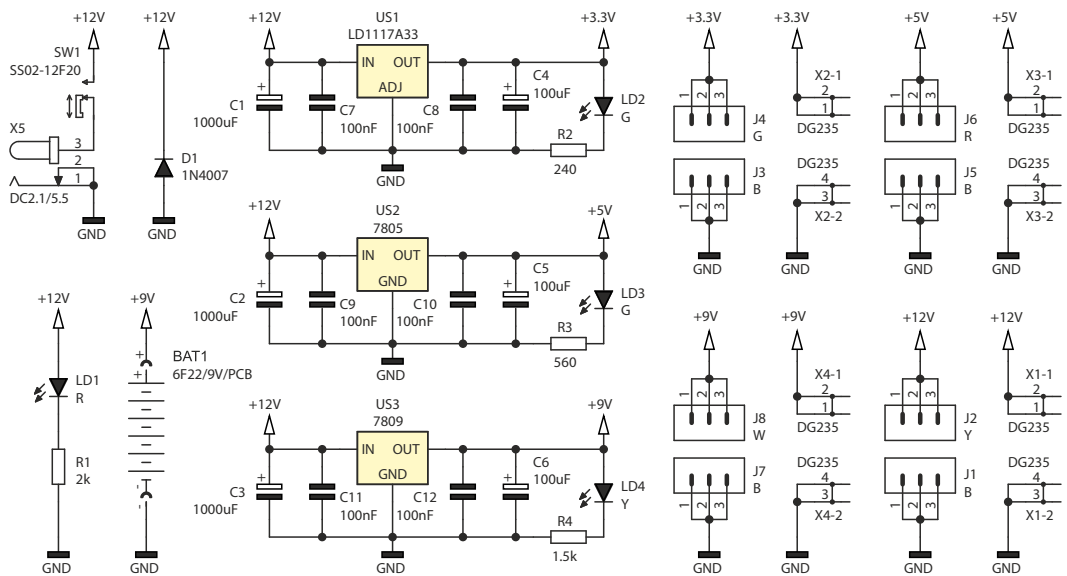
Opis układu

Podstawą do stworzenia zasilacza była potrzeba zasilania zestawów do samodzielnego montażu z przeznaczeniem do nauki lutowania i podstaw elektroniki na zajęciach prowadzonych przez nauczycieli i instruktorów. Mowa tu głównie o zestawach zasilanych napięciem 9 V, ale opisujący zasilacz może bez problemu zastąpić baterie 3 V i 4,5 V. Napięcia te są wyprowadzone na złącza sprężynowe oraz szpilki goldpin. Dodatkowo napięcie zasilające 12 V również wyprowadzone jest na takie złącze, co eliminuje potrzebę posiadania przejściówki ze złącza DC2.1(2.5)/5.5 na złącze śrubowe czy sprężynowe eliminując potencjalne błędy niewłaściwej polaryzacji napięcia zasilającego inne układy. Dla każdego z napięć przypisana jest dioda LED. Dla napięć 3,3 V oraz 5 V koloru zielonego oznaczając napięcia o niskiej wartości. Następne kolory to żółty dla 9 V i

czerwony dla najwyższego napięcia dostępnej na płycie eliminatora baterii, czyli 12 V. Dla zminimalizowania błędów przy określaniu polaryzacji napięcia każde ze złącz, a dokładniej każdy tor złącza na płycie, ma dodatkowo zaznaczoną polaryzację odpowiednim symbolem. Schemat ideowy modułu pokazany jest na rysunku 1. Układ powinien być zasilany z zasilacza stabilizowanego najlepiej impulsowego 12 V i prądzie wyjściowym min. 1 A. Dioda D1 włączona równolegle z zasilaniem zabezpiecza układ przed niewłaściwą polaryzacją napięcia wejściowego. Pojemności C1...C12 pełnią funkcję filtrów zasilania. Napięcie wejściowe podawane na złącze X5 typu DC2.1/5.5 trafia na trzy stabilizatory U1...U3. Pierwszy z nich LD1117A33 typu LDO daje stałe napięcie o wartości 3,3V. Kolejne dwa stabilizatory to

standardowe układy rodziny 78xx dające napięcia 5 V oraz 9 V. Każdy z tych scalonych stabilizatorów w swej strukturze zawiera szereg zabezpieczeń. Są to: ograniczenie prądowe, przed przeciążeniem oraz

termiczne. Dodatkowo, każdy ze stabilizatorów został wyposażony w oddzielny radiator.

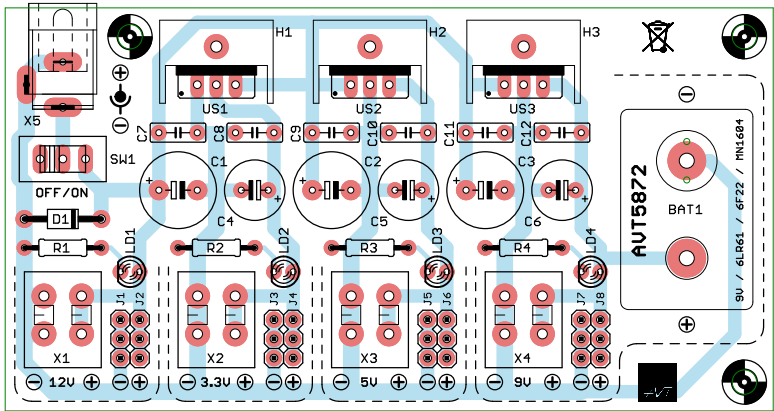

Rys. 1. Schemat ideowy

Montaż i uruchomienie

Układ należy zmontować na płytce, której projekt pokazano na rysunku 2. Ułatwieniem podczas montażu będzie fotografia tytułowa. Całość została zmontowana na jednostronnej płytce drukowanej o wymiarach 101,5×53,5 mm. Montaż układu należy rozpocząć od wlutowania rezystorów i innych elementów o niewielkich rozmiarach, a zakończyć na montażu stabilizatorów, wcześniej przykręconych do radiatorów.

Komentarza wymaga pole opisane na płytce, jako BAT1. W miejscu tym należy zainstalować niklowane styki odpowiednio spreparowanego zatrasku baterii 9 V. Należy odłączyć zatraski od izolatora i następnie przykręcić do płytki za pomocą śruby M2 i nakrętki. Takie złącze pozwala na dołączenie do płytki zasilacza każdego innego urządzenia ze złączką/zatraskiem 9V tzw. kijanką.

Rys. 2. Rozmieszczenie elementów na płytce drukowanej

Po zmontowaniu układu trzeba bardzo dokładnie skontrolować czy elementy nie zostały wlutowane w niewłaściwym kierunku lub w niewłaściwe miejsca oraz czy podczas lutowania nie powstały zwarcia punktów lutowniczych. Błąd na tym etapie prac montażowych może zaowocować uszkodzeniem elementów, a nawet ich wybuchem. Dotyczy to przede wszystkim kondensatorów elektrolitycznych. Układ bezbłędnie zmontowany ze sprawnych

elementów od razu będzie poprawnie pracował. Na koniec, dla poprawy stabilności, na spodniej stronie płytki można przykleić 4 kwadratowe gumowe nóżki. Jako elementy łączące płytkę zasilacza z koszykiem baterii urządzenia, w którym chcemy wyeliminować baterie, warto wykonać przewody z pobielonymi końcówkami o długości około 10 mm z jednej strony, a z drugiej, z małymi „krokodylkami” w wybranych kolorach.

Wykaz elementów

Rezystory

R1: 2kΩ
R2: 240Ω
R3: 560Ω
R4: 1,5kΩ

Kondensatory

C1...C3: 1000μF
C4...C6: 100μF
C7...C12: 100nF

Półprzewodniki

D1: 1N4007
LD1: .....3mm czerwona
LD2: .....3mm zielona
LD3: .....3mm zielona
LD4: .....3mm żółta
US1: LM111733
US2: 7805
US3: 7809

Pozostałe

BAT1: .....Zatrzask 6F22 (9V) (czytaj opis)
H1...H3: .....RAD DY-CN
J1...J8: .....Goldpin 1×3
SW1: SS02-12F20
X1...X4: DG235
X5: DC2.1/5.5
Gumowe nóżki: 4 szt
Nakrętki M2: 2 szt
Śruby M2: 2 szt

